

**SAEIMAS VĒLĒŠANOS STENDS. Jautājumi un atbildes. Klausies KURZEMES RADIO
īsraidījumus "JĀvēlē!" septembra ceturtdienās un piektdienās plkst. 14.10.**

Vai varu fiziski 1.oktobrī atrasties Latgalē un vēlēties par Kurzemes reģionu?

EKSPERTS ATBILD

Nē, Jūs variet vēlēties tajā vēlēšanu apgabalā, kurā esat fiziski. Attiecīgajā vēlēšanu iecirknī būs tikai sava vēlēšanu apgabala attiecīgie saraksti. Latgalē – Latgales saraksts utt.

Karels, Sabile

Kāpēc vēlēšanu komisijās strādā tikai "savējie"?

EKSPERTS ATBILD

Uz vietējām vēlēšanu komisijām tika izsludinātas atklātas pieteikšanās. Ikviens varēja pieteikties darbībai vēlēšanu komisijā.

Dina, Cēre

Vai var iemest urnā tukšu aploksni- vai tas ir labāk, nekā nevēlēties vispār?

EKSPERTS ATBILD

Viennozīmīgi tas ir labāk nekā neaiziet uz vēlēšanām vispār. Tukša aploksne palielina balsu kopējo skaitu un kopējo apjomu 5% barjerai, bet netiek pieskaitīta nevienai partijai.

Vai ir kāda iespēja novēlēties, ja 24.09-02.10 atradīšos komandējumā ārzemēs?

Paldies!

EKSPERTS ATBILD

Vēlēties var arī pa pastu vai ārvalstu iecirknī

<https://www.cvk.lv/lv/velesanas/saeimas-velesanas/14-saeimas-velesanas/balsosanas-iespejas-arvalstis>

Balsošana vēlēšanu iecirknī ārvalstīs

Vēlēšanu dienā no 7.00 līdz 20.00 pēc vietējā laika vēlētajiem varēs klātienē nobalsot jebkurā [vēlēšanu iecirknī ārvalstīs](#). Balsošanai nepieciešama derīga Latvijas pilsoņa pase vai Latvijas pilsoņa personas apliecība (eID karte).

Ārvalstīs būs iespēja nobalsot kopumā 81 vēlēšanu iecirknī 42 valstīs. Vēlēšanu iecirkņu saraksts pieejams sadaļā [vēlēšanu iecirkņi](#).

Andriana

Kāpēc cilvēki baidās vēlēties? ;)

EKSPERTS ATBILD

Baidās kautko pazaudēt vai kaut ko neiegūt. Uz priekšu! Atceramies: Latvijas suverēnā vara pieder Latvijas Tautai!

Vai vēlēšanās var piedalīties, ja 16.augustā pasei beidzies derīguma termiņš, izmantojot personas apliecību?

EKSPERTS ATBILD

Jā, var. Ar derīgu personas apliecību (ID).

Oskars, Kandava

Vai deputātam maksā algu, ja viņš nepiedalās Saeimas darbā?

EKSPERTS ATBILD

Jā, maksā. To paredz Saeimas Kārtības ruļļa 15.pants

15. (1) Deputāts, kas izslēgts no Saeimas sēdēm vai neierodas Saeimas sēdē bez svarīga iemesla, vai pārkāpj [8.panta](#) prasības, maksā par katru sēdi sodu 20 procentu apmērā no mēnešalgas. Sods atvelkams no mēnešalgas. Soda kopsumma vienā kalendārajā mēnesī nedrīkst pārsniegt summu, kuras ieturēšanas rezultātā deputāts saņem mazāk par valstī noteikto minimālo mēnešalgu.

(2) Lai konstatētu deputātu klātbūtni, Prezidijs rīko reģistrāciju. Deputāts uzskatāms par klātesošu, ja viņš reģistrējies visas reizes. Deputāta klātbūtni nenotikušā sēdē ([46.p.](#)) konstatē pēc pēdējās reģistrācijas kvorumam.

(3) Ja sēde slēgta tāpēc, ka nav kvoruma ([48.p.](#)), pēc pēdējās balsošanas deputātu klātbūtnes noskaidrošanai rīkojama atsevišķa reģistrācija.

Jautrīte, Tukums

Vai deputātiem ir jāizlasa visi likumprojekti - cik reāli noslogots ir deputāta darbs?

EKSPERTS ATBILD

Par katru likumprojektu tiek nozīmēta atbildīgā komisija, kas specializējas attiecīgajā nozarē, un tās dalībniekiem ir noteikti ir jāiepazīstas ar likumprojekta saturu un grozījumu priekšlikumiem. Deputāts vienlaikus drīkst strādāt ne vairāk kā divās pastāvīgajās komisijās un trijās apakškomisijās. Priekšsēdētāja amatu deputāts var ieņemt tikai vienā pastāvīgajā komisijā. 2021. gadā Saeimas deputāti darbojās 18 apakškomisijās.

No 2021. gadā iesniegtajiem likumprojektiem pieņemti 215 likumi – 25 jauni likumi un grozījumi 190 likumos (steidzamības kārtībā pieņemti 110 likumi).

<https://www.saeima.lv/files/PP/Saeimasgadaparskats2021.pdf>

Daina, Tukums

Vai deputātiem vēl joprojām ir kvotas, ko var izdalīt pēc saviem ieskatiem?

EKSPERTS ATBILD

Jā ir, tika izmantotas 2022 gada Budžeta likumā. Tā dēvēto "kvotu sistēmu" NVO un opozīcija asi kritizē.

Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" Kultūras ministrijas darba grupā vērsa uzmanību, ka, veicot pētījumu, kas skar NVO finanšu atbalsta instrumentu esamību no valsts budžeta līdzekļiem un intervējot vairākus Saeimas deputātus, secināja, ka valsts budžeta likuma veidošanas procesā otrajā lasījumā Saeimas deputāti iesniedz savus priekšlikumus (deputātu kvotas), lai nodrošinātu dažādu iniciatīvu atbalstu, kur kopsumma ir apjomīga, bet līdzekļu piešķiršanas procedūra nav uzskatāma par caurskatāmu un efektīvu procesu nodokļu maksātāju finansējuma sadalē, tāpēc biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse" iesaka izskatīt iespēju Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai rosināt priekšlikumu novirzīt vismaz daļu no šiem resursiem Fonda finansēšanai.

Vienlaikus Kultūras ministrija vērš uzmanību, ka biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" izteiktie priekšlikumi par iespējamiem Fonda finansēšanas mehānismiem ir izvērtējami atbildīgo nozaru ministriju kompetences ietvaros.

Andriana

Kādēļ Saeimas sēdes nevarētu notikt arī citviet Latvijā?

EKSPERTS ATBILD

Var – ārkārtējas situācijas gadījumā.

Satversmes 15.pants "15. Saeima savas sēdes notur Rīgā un tikai ārkārtīgu apstākļu dēļ tā var sanākt citā vietā". Ir ieviesta arī e-Saeima.

Ventspils iedzīvotāja

Vai deputāti tiekas ar cilvēkiem, kas viņus ievēlējuši, savas darbības laikā, veicot deputātu pienākumus jeb tikai vēlēšanu kampaņas dienās?

EKSPERTS ATBILD

Jā, deputāti tiekas ar vēlētājiem.

Saeimas priekšsēdētājas Ināra Mūrniece pēc pagājušajām vēlēšanām atzina: "Es teiktu, ka katram Saeimas deputātam ir iespējas strādāt ļoti, ļoti daudz, iespēja strādāt mazāk un iespēja strādāt vēl mazāk. Bet konkrēti šajā sasaukumā es redzu daudzus kolēģus, kas ir ienākuši arī parlamentā pirmo reizi. Ir tāda augsta enerģija, un kopumā ir liela vēlme strādāt."

Kādi ir priekšlikumi NĀKAMAJAM SAEIMAS SASAUKUMAM?

Oskars, Kandava

Samazināt ministriju skaitu - apvienot Satiksmes ministriju un VARAM

EKSPERTS KOMENTĒ

To var darīt. Klasiskās ministrijas ir Finanšu, Aizsardzības un Ārlietu. Pārējās var apvienot Tautsaimniecības ministrijā. Jāizdara grozījumi Ministru Kabineta iekārtas likumā. Savulaik bijuši par 18 ministri, no tiem 3 valsts ministri.

Lidija, Kuldīga

Vispār opozīcijas partijām ir bieži ļoti labi priekšlikumi- bet tos speciāli neņem vērā, jo tā ir opozīcija. Novēlējums- izbeigt skatīties, KAS IEROSINA priekšlikumu bet domāt par tautu un pareizāko risinājumu

EKSPERTS KOMENTĒ

Lielākās diskusijas ir par Budžeta likumprojektu. Dažkārt pozīcijas pārstāvji ir atzinuši opozīcijas konstruktīvo kritiku, tomēr demokrātija paredz, ka vairākums pieņem lēmumus.

Andriana

Likt atbalstu lauku skolām, nevis mudināt tās likvidēt!

EKSPERTS KOMENTĒ

Atbalstu mazo skolu saglabāšanu

Somija arī ir reti apdzīvota valsts, tāpēc mums tāpat ir skolas ar mazo skolēnu skaitu. Gadu gaitā gan daudzas pašvaldības centušās apvienot mazās skolas. Tomēr valstī joprojām ir mazas skolas, kurās ir 20–40 bērnu, jo ir daudz mazu ciemu, kur ir maz iedzīvotāju, taču skola ir vajadzīga, jo cita skola ir tālu. Manuprāt, arī mazās skolās ir iespējams uzturēt gana augstu izglītības kvalitāti. Interesanti gan, ka mazās skolas ir iespējamas ne tikai laukos. Galvaspilsētā Helsinkos savulaik tika slēgta skola, kura atradās uz salas un kurā bija tikai četri skolēni.

<https://www.la.lv/nekad-agrak-izglitiba-nav-bijis-tik-daudz-parmainu>

Ventspils

Būt atbildīgiem par savu solījumu izpildīšanu!

EKSPERTS KOMENTĒ

Izlasām 2018. gada partiju solījumus un salīdzinām ar to, ko sola 2022.gadā! Un esam reālisti. Bez straujām pārmaiņām.